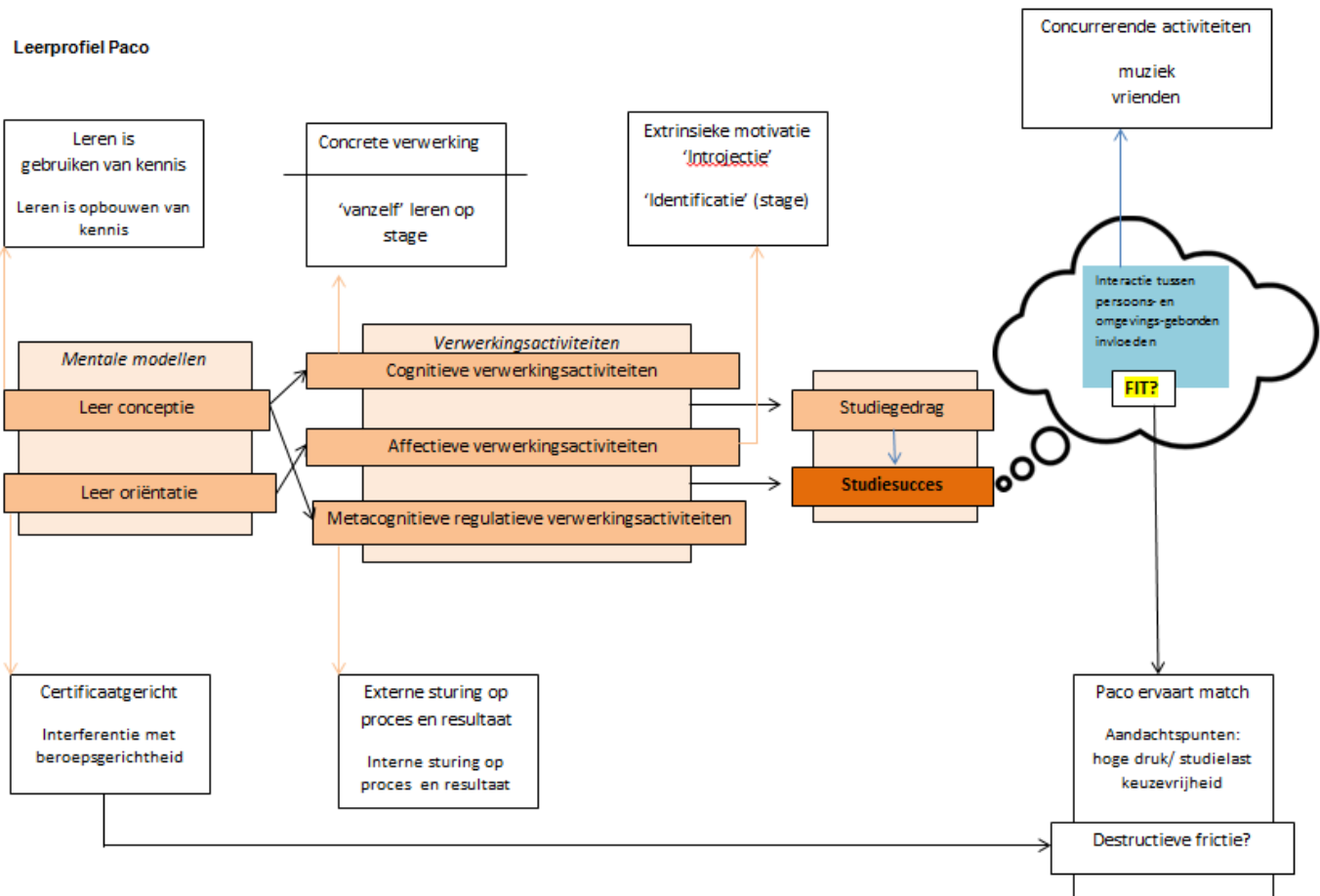

Leerprofiel PACO

Schematisch:

De kwalitatieve uitwerking van het leerprofiel van Paco start met een korte introductie van Paco's instroomtraject (deel 1), gevolgd door:

- deel 2: doorstroom:
- mentale modellen (leerconcepties en leeroriëntaties)
 - verwerkingsactiviteiten (cognitieve, affectieve en metacognitieve regulatieve activiteiten)
- deel 3: match leren – leeromgeving (fit)

Deel 1 Instroom

Paco heeft in het kader van zijn opleiding Sociaal Cultureel werk, stage gelopen op een brede school. Hij is daar met name actief geweest in de naschoolse activiteiten. Het werken met kinderen vond hij leuk. Het ging hem ook goed af. Paco wilde graag verder studeren. Hij heeft lang getwijfeld over de keuze voor een vervolgstudie: de Rockacademie of de Pabo. Op de Rockacademie is hij afgewezen. Maar hij weet ook niet zeker of hij wel naar de Rockacademie zou zijn gegaan. Muziek is weliswaar Paco's passie maar de beroepsperspectieven na de Pabo zijn beter. Ook de werktijden zijn in het onderwijs veel gunstiger. Voorafgaand aan zijn keuze voor de Pabo heeft Paco verschillende gesprekken gehad op de brede school waar hij vorig jaar stage liep en met verschillende stagiaires die daar rondliepen. Ook heeft Paco de open dag bezocht. Paco heeft niet deelgenomen aan een meeloopdag. In de maand april voorafgaand aan de start op de Pabo heeft Paco definitief gekozen voor deze opleiding.

Paco had niet veel specifieke verwachtingen van de studie. Hij had wel gedacht dat de opleiding niet heel praktisch zou zijn. Van een HBO opleiding verwachtte hij met name veel theorie. De opleiding blijkt sterker op de praktijk gericht te zijn dan dat Paco vooraf had ingeschat.

Zowel thuis als door zijn vrienden is heel positief gereageerd op zijn keuze voor de Pabo. Zijn ouders gaven aan zijn keuze een hele vanzelfsprekende keuze te vinden. Ook zijn vrienden vinden de opleiding goed bij Paco passen. Paco stond bekend als 'de grote kindervriend'. Zijn vrienden hebben geen grapjes gemaakt over zijn keuze. Als ze dat wel hadden gedaan had dat zijn keuze zeker niet beïnvloedt.

De start van de opleiding was voor Paco een 'cultuurschok'. Theoretisch werd vanaf het allereerste moment veel gevraagd. Hij vond het heel fijn om direct de stage in te kunnen. In november ontstond langzamerhand een ritme. Hij kreeg toen beter door hoe een en ander in zijn werk ging en wat er precies van hem werd gevraagd. Hij kreeg meer duidelijkheid. Dat gaf hem houvast.

Deel 2 Doorstroom

Mentale modellen

Leer conceptie (opvattingen)

Paco heeft geen enkele twijfel als het gaat om de leerconceptie die, kijkend naar zijn handelen, het meest bij hem past. Paco ziet leren als 'het gebruiken van kennis'. Hij leert het liefst in de praktijk zelf. *'Ik leer t meeste door doen'*. In de praktijk probeert hij theorie vanuit de opleiding toe te passen. In de opleiding volgt hij het liefste aanbod waarin veel aandacht is voor de praktijk. Leren heeft voor Paco te maken met het verwerven van kennis en vaardigheden die hij kan gebruiken voor zijn stage. Paco geeft aan dat hij in zijn (denken over) leren meer en meer begint aan te sluiten bij de conceptie 'opbouwen van kennis'. Deze conceptie past wat hem betreft meer bij studeren op een HBO opleiding. Hij wil vanuit zichzelf meer op zoek gaan naar verbanden in studiestof. Hij wil studiestof meer in eigen woorden kunnen samenvatten/ vertellen. Hij wil problemen en situaties vanuit veel meer invalshoeken gaan benaderen en daarbij ook aspecten toevoegen die nieuw voor hem zijn. Dat is nu nog nauwelijks het geval.

Leer oriëntatie (motieven)

Paco's focus ligt nadrukkelijk op het behalen van zijn P. Hoewel hij ronduit enthousiast is voor het beroep merkt hij dat het beroep op zich op dit moment niet zijn eerste gerichtheid is. Paco vindt de druk om toetsen te behalen zo groot dat hij op dit moment vooral leert om toetsen te behalen. Hij wil zijn P halen ('certificaatgerichtheid'). Bewijzen van het slagen voor tentamens vertegenwoordigen voor

Paco een waarde op zich. Hem is altijd verteld dat hij het hoger onderwijs niet aan zou kunnen. Paco wil voor zichzelf en naar anderen bewijzen dat hij wel degelijk in staat is om het hoger onderwijs met succes te volgen ('testgerichtheid'). Vanwege zijn opleidingsverleden is het voor Paco een uitdaging dat hij voor hoger onderwijs heeft gekozen. Regelmatig twijfelt hij of hij het niveau wel aan kan. Zelf denkt hij dat wel. Maar hij heeft nog een aantal toetsen niet 'binnen'. Hij moet voor aanvang van de laatste toetsweek nog vier toetsen behalen. Opmerkelijk is dat Paco een nadrukkelijk onderscheid aanbrengt tussen leren op school en leren in de stage. Hij geeft zelf aan dat zijn activiteiten op school *'met name gericht zijn op het behalen van tentamens'*. Op stage, zo zegt hij, leert hij.

Verwerkingsactiviteiten

Cognitieve verwerking

Paco probeert de studiestof zoveel mogelijk te koppelen aan ervaringen die hij op stage heeft opgedaan. Tijdens de les werkt hij t liefste met cases. In de bespreking hiervan kan hij zich beelden vormen. Beelden zijn voor Paco belangrijke ankers in het leren. *'Ik heb voorbeelden nodig zodat ik de voorbeelden kan linken tijdens de toets of tijdens een uitvoeringsmoment. Het werkt bij mij goed als ik beelden voor me kan zien'*. Bij het bestuderen van literatuur stelt Paco zichzelf de vraag wat voor hem/ zijn stage bruikbaar is. Met andere woorden: Paco verwerkt bij voorkeur 'concreet'. Bij het leren voor tentamens is het boek het uitgangspunt. Zijn leren heeft sterke overeenkomsten met de verwerkingsstijl 'memoriseren/ herhalen'. Hij vraagt zich altijd eerst af wat hij moet kennen. Van daaruit zet hij de belangrijkste feiten op een rijtje. Essentiële onderdelen van de studiestof herhaalt hij als hij tijd heeft. Paco investeert niet in het 'uit het hoofd leren'. Zijn primaire focus is 'herkennen'.

(Metacognitieve) regulatieve verwerking

Als Paco studeert voor tentamens start hij altijd bij de aantekeningen vanuit de lessen. Wat er in de lessen gebeurt is voor Paco een belangrijk houvast bij zijn studie. In veel gevallen vraagt Paco zich daarbij af wat hij nog of al weet. Vervolgens start hij met bestudering van de leerstof in de volgorde waarin die in het boek wordt behandeld. Om te toetsen of hij de studiestof beheerst probeert hij zich te herinneren wat voorbeelden zijn die in de les ter sprake zijn gekomen of probeert hij zelf voorbeelden te bedenken vanuit zijn eigen stage-ervaringen. Zoals gezegd: die beelden heeft Paco echt nodig om de leerstof te kunnen ankeren. Paco vindt het altijd lastig om voorafgaand aan een toets te bepalen of hij de leerstof voldoende beheerst. Paco's stijl van reguleren heeft kenmerken van 'externe sturing op proces en resultaat' maar ook van 'interne sturing op proces en resultaat'. 'Zelfsturing op inhoud' is het minst typerend voor de wijze waarop hij regulatief verwerkt.

Ten behoeve van versterking van zijn regulatieve vaardigheden heeft Paco dit jaar deelgenomen aan de 'MeesterMasterClass'. Hij geeft zelf aan dat hij zijn regulatieve vermogens sterk heeft uitgebouwd. Voor aanvang van het aanbod gaf Paco zichzelf een onvoldoende op zelfsturing. *'Wat eigenlijk typerend is voor mij is dat ik t uitstel c.q. pas doe als t echt moet. Als ik in week 1 een opdracht krijg om iets in week 10 af te hebben begin ik er echt nog niet aan'*. Na het doorlopen van het aanbod beoordeelt hij zichzelf met het rapportcijfer 8. Hij geeft aan dat hij, sinds het doorlopen van het aanbod deadlines opneemt in zijn planning. Deze deadlines zijn dwingend voor zijn wijze van werken en uitermate ondersteunend om daadwerkelijk te doen wat hij zich had voorgenomen. Een tweede belangrijke ontwikkeling ziet hij in het planmatig werken. Voorheen stelde Paco wel planningen op maar dan hield hij zich er niet aan. Dat doet hij nu wel. Ook is er een belangrijk verschil in het tussentijds bijsturen van de planning. Dat deed hij eerst nooit. Nu juist heel nadrukkelijk. Zijn planning wordt daarmee echt een werkdocument voor hem. Paco constateert verder dat hij zijn aandacht beter kan richten op zijn werk en dat hij een flinke sprong heeft gemaakt als het gaat om impulscontrole. Dat is onder meer een gevolg van het feit dat hij nu, veel meer dan eerder, bewust nadenkt over consequenties als hij besluit af te wijken van zijn planning. Paco ziet voor zichzelf met name nog aandachtspunten liggen op het vlak van 'zorgen voor een goed overzicht van de bedoelingen', 'rekening houden met onvoorziene omstandigheden' en 'vooruitdenken en anticiperen op situaties'.

Hoewel Paco nu tussentijds wél checkt of hij goed op schema loopt ziet hij voor zichzelf ook nog een uitdaging in 'het tussentijds checken of (deel-)resultaten goed aansluiten bij de gevraagde kwaliteit/ het beoogde resultaat'.

Affectieve verwerking

Kijkend naar het afgelopen jaar merkt Paco dat hij zichzelf kan motiveren voor zijn studie omdat hij echt wel inziet dat studie en stage van belang zijn om een goede leerkracht te worden. Hij heeft gekozen voor dit vak. Dus hij vindt het ook logisch dat hij in de studie investeert. Door de enorme druk van het behalen van voldoende studiepunten constateert Paco dat zijn belangrijkste motivatie nu is om tentamens te halen. Omdat dat lastig blijkt te zijn raakt hij soms wel een beetje gedemotiveerd. Tegelijkertijd geldt dat hij enorm van zichzelf zou balen als hij dit jaar zijn studie niet zou behalen omdat hij te weinig had geïnvesteerd. De praktijk is dat hij vaak een beetje achter de feiten aan loopt en dat hij op het laatste moment altijd nog best veel moet doen. Maar als de druk hoog is kan Paco veel aan. Meestal komt het dan wel goed. Paco maakt een duidelijk onderscheid in wat hem motiveert op de opleiding en wat hem motiveert op de stage. *'Wat me op stage motiveert is het werken met kinderen. Dat vind ik heel leuk. Ik hoef mezelf daarvoor niet speciaal te motiveren. De opleiding vind ik ook heel leuk. Wat me daar vooral motiveert is de band met andere studenten.'*

Voor Paco geldt dat de wijze waarop hij affectief verwerkt verschillend is voor stage en opleiding. Op de stage lijkt 'identificatie' het meest van toepassing. Voor de opleiding lijkt 'externe regulatie'/ 'introjectie' het beste van toepassing.

Deel 3 Fit

Onderwijspraktijk

Docenten

Paco vindt t belangrijk dat docenten betrokken en nieuwsgierig zijn naar hem, naar zijn ervaringen, naar zijn voortgang en naar zijn vragen. Daarnaast vindt hij t ook essentieel dat een docent in staat is om belangrijke vak inhoud op een aantrekkelijke en begrijpelijke manier over te brengen.

Naar Paco's idee voldoen docenten aan het profiel dat het beste bij hem past.

Begeleiders

Begeleiders moeten, wat Paco betreft, een actieve rol nemen als het gaat om zijn ontwikkeling en welbevinden. Ook geldt dat een goede begeleider hem weet te stimuleren om het maximale uit zichzelf te halen. Begeleiders moeten sterk gericht zijn op ontwikkeling. Hij is allergisch voor begeleiders die 'teveel in zijn nek hijgen'. Dat demotiveert hem. Juist dan laat hij uitstelgedrag zien.

Naar Paco's idee voldoen zijn begeleiders aan het profiel dat het beste bij hem past. .

Individueel of samen

Paco geeft aan dat de opleiding een goede balans weet te vinden tussen individueel werken en samenwerken. Hij geeft er de voorkeur aan om zich individueel voor te bereiden op tentamens. Tegelijkertijd stelt hij dat samenwerken in kwartaalopdrachten hem ook veel oplevert. Hij leert 'spelenderwijs' werken met theorie. Juist door de toepassing die wordt gevraagd bij de opdrachten krijgt hij beter zicht op de wijze waarop theorie en praktijk zich tot elkaar verhouden

Overig

Paco is heel blij met de sfeer op de opleiding. De goede onderlinge relaties, zowel tussen studenten als tussen leerkrachten en studenten, ondersteunen hem in zijn leren. Ook de toetsing stimuleert hem om te leren. Hij stelt: *'als er geen toetsen zijn waarom zou ik dan leren?'*. Tegelijkertijd geldt dat de toetsing, maar met name de hoge ingangseisen voor toelating in de hoofdfase, de druk voor hem heel erg hoog maakt. Gevolg is dat hij daardoor wel eens vergeet waar het echt om gaat, namelijk een goede leerkracht worden. Paco benoemt dat de hoge studielast belemmerend is voor een succesvol verloop van zijn studie. Paco is erg blij met de mogelijkheden voor keuzeworkshops die in de derde en de vierde periode van de propedeutische fase worden aangeboden. Hij kan daardoor zijn studie beter afstemmen op wat bij hem past. Voor Paco is dit zeer ondersteunend voor een succesvolle voortgang. *'Voor mij is het belangrijk dat een opleiding mij de vrijheid biedt om zelf workshops te volgen of zelf lessen te volgen zoals nu met ASV dat we workshops kunnen volgen. Voor mij werkt dat veel beter dan te zeggen van Je moet nu perse naar een geschiedenisles en daarna naar een aardrijkskunde les, ofzo.'*

[terug](#)

